

Siyasetin sefaleti

07 Ağustos 2015 00:00

Nazar Büyüm

nbuyum@gmail.com

RSS Beslemesi

<http://t24.com.tr/yazarlar/bilinmeyen/siyasetin-sefaleti,12469>

Ben siyasetten anlamam. Benim gördüğüm şu: Herkesi piyon sayan bir Şah, figüran derekesine düşürülmüş ve bundan gocunmayan bir meclis/partiler, büsbütün devre dışı bırakılmış sivil toplum... ve koşar adım felakete sürüklenen bir Türkiye.

Biliyorsunuz, daha önce anlattım. Benim de günahlarım var. İki kez, ilkinde (1995) CHP için, ikincisinde (1999) ANAP için seçim kampanyaları yönettim.

1995'te TV konuşmaları, TRT'de. Her partiye eşit zaman ayrılıyor. Henüz böyle sürü sepet TV istasyonu yok, TRT televizyonu en çok izleniyor. Henüz AKP'ye 48 saat, HDP'ye 48 dakika zamanları da değil, yani koşullar biraz daha eşit.

Deniz Baykal CHP Genel Başkanı.

Baykal'a şunu söyledik: "Televizyonda konuşurken tüm halkın, tüm seçmenlerin evine konuk oluyorsun. Salonlarında oturmuş, televizyonda, sen aralarındaymışsın gibi seni izliyorlar. Bir masada, arkanda bayrak, CHP flaması, iyi değil. Yabancılaştırır. Gel, bu konuşmayı bir evde, evin sıcak ve dostane atmosferi içinde yap."

Kabul etti. (Daha sonra, 1999 seçimlerinde, Hollywood film seti gibi bir dekorda, sisler dumanlar arasında yüksek bir merdivenden basamakları gençlik ve enerjyle inerek geldi yaptı konuşmasını, ama o başka.) Etiler'de, bizim evin kütüphanesinde çekim yapılacaktır. Baykal'ın üstünde balıkçı yakalı bordo bir kazak, ev pantolonu, diri, dinamik ve yakışıklı.

Her şey hazır. Vakit akşam. Işıklar, kameralar kurulmuş. Bizimle, Ersin Salman ve benimle birlikte CHP'den Altan Öymen, Ali Topuz var. Konuşma metni yazılmış, hazır.

Baykal beğenmedi. Ersin'le birlikte yeniden kaleme sarıldık. Gene beğenmedi. Altan Öymen kalemi kağıdı aldı, onu da beğenmedi.

Bu böyle saatlerce sürdü.

Bir türlü anlamadığım, daha sonra 1999'da gene başıma gelen, gene anlamadığım husus şuydu ki, sorun bizdeydi, benim, bizim, politika bilmememizdi sorun. Biz sıradan, ölümlü insanlardık. Evet, iletişim biliyorduk, lakin siyaset bilmiyorduk.

Deniz Baykal 1999 seçimlerinden sonra genel başkanlıktan ayrıldı. Yerine Altan Öymen seçildi. 1995 seçimlerindeki performansımızdan ders almamış olacak ki, bizi Abant'ta bir toplantıya çağırды, 3-4 kişilik bir heyetle Koru Otel'de görüştük. Altan'ın yanında CHP Genel Sekreteri sıfatıyla kadim dostum Tarhan Erdem vardı.

Altan Öymen de Tarhan Erdem de bizim gibi insanlardır. Kalpleri iyilik, saflık doludur. Katakulliden, yani siyasetten anlamazlar. Akıllıdırlar, ama zeki değildirler. Oysa siyaset akıl değil, zeka ister; manevra kabiliyeti, "Dün öyle mi söyledim? Hayır söylemedim. Zaten dün dündür, bugün bugün," kıvraklığı ister. O ikisinde bu yoktu, yoktur. (Türkiye'nin siyasi tarihinde benim tanıdığım öne çıkmış böyle iki insan var, öteki de Erdal İnönü. O da babasından bir lokma siyaset öğrenmemiştir. Ahali onu omuzlara almaya kalkışınca, çıkıp omuzlarda zafer işareti yapacağına, o uzun boyuyla yere uzanır, omuza alınmasına engel olurdu. Arka kapısı olan dükkanlardan alışveriş eder, ön kapıya gazeteci birikince arkadan sıvışırdı. Yarabbi!)

Geçenlerde Etyen Mahçupyan bir televizyon programında siyasette neyin ne olduğunu, kimin hangi davranışının ne anlama geldiğini, kimin hangi sözünün gerekçesini, pek çok insanın olanı biteni anlamadığı için gelişmeleri yadırgadığını bir bir açıkladı. "Hiç kimse Tayyip Erdoğan'ı anlamadı," gibi bir söz de söyledi, gayet vazih bir biçimde bu sözünü de açıkladı, gerekçesini anlattı. Etyen'e hayranlığım, mantığının, bilgisinin ve tahlil gücünün derinliğine, siyaset bilgeliğine takdirim arttı.

Anladım ki, siyasette bir söylenen var bir de söylenmek istenen... Demek ki siyasetçinin bir ağzından çıkan var, bir de söylemediği, kafasının içinde olan, onu o sözü söylemeye sevkeden niyet. Satır aralarını okumak dedikleri bu olmalı. Bu da tanrı vergisi bir şey, okullarda öğretilmez, her kula nasip olmaz. Zaten Etyen'in köşede yazanlara armağan ettiği "şu şunu ima ediyor, bu bunu ima ediyor" kalıbından işin içinde benim -gene- anlamadığım başka iş olduğunu çok önceden sezmiştim. Öte yandan, şurda 40-50 bin kalmış Ermeniden 3 vekil çıkması yetmiyormuş gibi, başbakanlık başdanışmanlığına yükselmiş böyle bir insanın da Ermeni olmasından -niçin saklamalı- ayrı bir övünç duydum. Bir parantez açalım. (Şimdi anlaşılıyor mu Ermenilerin, Rumların bu topraklardan yok edilmesinin nedeni? Bir avuç kalmışken böyle, ya maazallah 8-10 milyon olsaydınız ne olurdu memleketin hali, ey Ermeniler!) Parantezi kapatalım.

Siyasetten anlamak, siyaseti anlamak ayrı bir yetenek. Demek ki anladıkça, her işin, her adımın anlamı bir kitap gibi açılıyor insanın önünde. Kimin neyi niçin yaptığı, kimin neyi hangi saikle söylediği böylesine ayan beyan olunca, insanın gözünden bir perde kalkıyor, her şeyi net, sarıh, bir dağ gölü duruluğunda kavrayıveriyorsun. Neyin "siyaseten"

söylendiği, “siyaseten” neyin doğru, neyin hata olduğu gün gibi ortaya çıkıyor demek ki. Öyle olmalı...

Soma’da katledilen 301 madenciye karşı iktidarın tutumunu anlıyorlar.

Uludere’de kendi ülkesinin savaş uçaklarıyla bombalanan, paramparça edilen 34 kişiye yapılanı, yetmedi, daha sonra katırlarının itlaf edilmesini anlıyorlar.

Berkin’in annesinin koca bir kalabalığa yuhalatılmasını anlıyorlar.

Yapılan her şeyi, bizlere dehşet veren bütün olan biteni anlıyorlar.

Suruç’taki katliamı, hemen peşinden iki gepigenç polisin enselerinden vurularak katledilmesini anlıyorlar.

Paralel yapıyı, onlarla niçin işbirliği yapıldığını, sonra niye düşman olduklarını anlıyorlar.

Onaylıyorlar anlamında söylemiyorum, ama anlıyorlar.

Arada eleştirdikleri de oluyor elbet. Genel doğrultuya, büyük gidişe zarar verdiğini düşündükleri küçük, ayrıntı saydıkları sözlerin, davranışların eleştirisi bunlar.

Yani, siyaseten doğru olmayan, ama detayda kalan eylemlerin eleştirisi. Çünkü eleştiri iyidir, demokrasi gereğidir, ve bu insanlar demokrattır.

Belki bir küçük sorun da doğuyor ama, o kadarı olur.

Siyasette olan biteni, olan bitenin mantığını anladıkça, o olan bitenler meşruiyet, hatta haklılık kazanıyor. Yani, siyaset iktidara gelmek için yapılıyorsa (herkes öyle söylüyor) o zaman atılan adımlar, strateji, taktikler, ‘bugün böyle yarın şöyle’ler, küfür, hakaret, baskınlar, tutuklamalar, MİT yasası, İç Güvenlik Yasası falan her şey olağanlaşmaya, normal gelişmeler olmaya başlıyor. Her günahı -haşa haşa- mazur görüyorsun. Çünkü yapılanların mantığı var... ve sen anlıyorsun.

Allah korusun.

**Bu yazı Agos gazetesinde yayımlanmıştır.*